Galutinis variantas
2020 m. balandis

4400-asis tarptautinis susijusių paslaugų standartas (persvarstytas)

4400-asis TSPS (persvarstytas)

IAASB
International Auditing and Assurance Standards Board

Apie *IAASB*

Šį dokumentą parengė ir patvirtino Tarptautinė audito ir užtikrinimo standartų valdyba (čia – *IAASB*, toliau šio TKVS tekste – TAUSV).

IAASB tikslas – tenkinti viešąjį interesą rengiant aukštos kokybės audito, užtikrinimo ir kitus susijusius standartus ir skatinant tarptautinių bei nacionalinių audito ir užtikrinimo standartų konvergenciją, taip didinant visame pasaulyje taikomos praktikos kokybę ir suderinamumą bei visuomenės pasitikėjimą pasauline audito ir kitų užtikrinimo paslaugų profesija.

IAASB kartu su Viešojo intereso priežiūros taryba, prižiūrinčia *IAASB* veiklą, ir *IAASB* konsultacine patariamąja grupe, kuri atstovauja visuomenės nuomonę dėl standartų ir gairių kūrimo, pagal bendrą standartų rengimo procesą rengia audito ir užtikrinimo standartus bei gaires, kuriuos gali naudoti buhalteriai profesionalai. Tarptautinė buhalterių federacija (čia – *IFAC*, toliau šio TKVS tekste – *TBF*) remia struktūras ir procesus, kurie yra *IAASB* veiklos pagrindas.

Informaciją apie autorių teises, prekių ženklus ir leidimus rasite 32 puslapyje.

4400-ASIS TARPTAUTINIS SUSIJUSIŲ PASLAUGŲ STANDARTAS (PERSVARSTYTAS) „SUTARTŲ PROCEDŪRŲ UŽDUOTYS“

(Taikomas sutartų procedūrų užduotims, dėl kurių sąlygų susitariama 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau)

TURINYS

	Dalis
Įžanga	
Šio TSPS taikymo sritis	1–3
Sutartų procedūrų užduotis	4–6
Šio TSPS viršenybė	7–10
Įsigaliojimo data	11
Tikslai	12
Apibrėžtys	13
Reikalavimai	
Sutartų procedūrų užduoties atlikimas pagal šį TSPS ..	14–16
Atitnkami etikos reikalavimai	17
Profesisnis sprendimas	18
Kokybės kontrolė užduoties lygmeniu	19–20
Užduoties prisiėmimas ir tęsimas	21–23
Susitarimas dėl užduoties sąlygų	24–26
Sutartų procedūrų atlikimas	27–28
Praktikuojančio asmens eksperto darbo naudojimas	29
Sutartų procedūrų ataskaita	30–33
Sutartų procedūrų užduoties atlikimas kartu su kita užduotimi	34
Dokumentavimas	35
Taikymas ir kita aiškinamoji medžiaga	
Šio TSPS taikymo sritis	A1–A8
Įsigaliojimo data	A9
Apibrėžtys	A10–A13
Atitinkami etikos reikalavimai	A14–A20
Profesinis sprendimas	A21–A23
Kokybės kontrolė užduoties lygmeniu	A24–A27

Užduoties prisiėmimas ir tęsimas A28–A38
Susitarimas dėl užduoties sąlygų A39–A44
Sutartų procedūrų atlikimas A45
Praktikuojančio asmens eksperto darbo naudojimas A46–A50
Sutartų procedūrų ataskaita A51–A58
Sutartų procedūrų užduoties atlikimas kartu su kita užduotimi A59
Dokumentavimas A60
1 priedas. Sutarties dėl sutartų procedūrų užduoties pavyzdys
2 priedas. Sutartų procedūrų ataskaitų pavyzdžiai

4400-asis tarptautinis susijusių paslaugų standartas (TSPS) (persvarstytas) „Sutartų procedūrų užduotys“ turėtų būti skaitomas kartu su *Tarptautinių kokybės kontrolės, audito, užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų pratarme*.

Įžanga

Šio TSPS taikymo sritis

1. Šiame tarptautiniame susijusių paslaugų standarte (TSPS) nagrinėjama:

   a) praktikuojančio asmens atsakomybė, kai jis paskiriamas atlikti sutartų procedūrų užduotį; ir

   b) sutartų procedūrų ataskaitos forma ir turinys.

2. Šis standartas taikomas atliekant sutartų procedūrų užduotis dėl finansinių ir nefinansinių dalykų (žr. A1–A2 dalis).

Ryšys su 1-uoju TKKS[1]

3. Audito įmonė atsako už kokybės kontrolės sistemas, politikas ir procedūras. 1-asis TKKS taikomas buhalterių profesionalų įmonėms, kai jos atlieka sutartų procedūrų užduotis. Šio TSPS nuostatos dėl kokybės kontrolės atskiros sutartų procedūrų užduoties lygmeniu pagrįstos prielaida, kad audito įmonei galioja 1-ojo TKKS reikalavimai, kurie yra pakankamai griežti (žr. A3–A8 dalis).

Sutartų procedūrų užduotys

4. Sutartų procedūrų užduoties metu praktikuojantis asmuo atlieka procedūras, dėl kurių susitarė praktikuojantis asmuo ir užduoties šalis, kai užduoties šalis patvirtina, kad atliktos procedūros yra tinkamos užduoties atlikimo tikslais. Praktikuojantis asmuo sutartų procedūrų ataskaitoje komunikuoja apie atliktas sutartas procedūras ir susijusius pastebėjimus. Užduoties šalis ir kiti numatomi vartotojai patys apsvarsto praktikuojančio asmens ataskaitoje komunikuotas sutartas procedūras ir pastebėjimus ir padaro savo išvadas remdamiesi praktikuojančio asmens atliktu darbu.

5. Sutartų procedūrų užduoties, atliktos laikantis šio TSPS, vertė priklauso nuo:

   a) to, kaip praktikuojantis asmuo laikėsi profesinių standartų, įskaitant atitinkamų etikos reikalavimų; ir

   b) aiškiai komunikuojamos informacijos apie atliktas procedūras ir susijusius pastebėjimus.

6. Sutartų procedūrų užduotis nėra auditas, peržiūra ar kita užtikrinimo užduotis. Atlikdamas sutartų procedūrų užduotį praktikuojantis asmuo nerenka įrodymų, kad galėtų pareikšti bet kokios formos nuomonės arba užtikrinimo išvados.

Šio TSPS viršenybė

7. Šiame TSPS nurodyti praktikuojančio asmens tikslai laikytis TSPS ir jais remiantis suformuluojami šio TSPS reikalavimai. Remdamasis tokiais tikslais praktikuojantis asmuo gali suprasti, kas turi būti pasiekta atliekant sutartų procedūrų užduotį.

8. Šiame TSPS pateikti reikalavimai, išreiškiami naudojant formuluotę „turi“, skirti tam, kad praktikuojantis asmuo pasiektų nustatytų tikslų.

9. Be to šiame TSPS pateikta įvadinė medžiaga, apibrėžtys, taikymo ir kita aiškinamoji medžiaga, kuria remiantis galima būtų geriau suprasti šį TSPS.

---

[1] 1-asis tarptautinis kokybės kontrolės standartas (TKKS) „Audito įmonių, atliekančių finansinių ataskaitų auditą ir peržiūrą bei vykdančių kitas užtikrinimo ir susijusių paslaugų užduotis, kokybės kontrolė“

10. Taikymo ir kita aiškinamoji medžiaga apima išsamius reikalavimų aiškinimus ir jų vykdymo gaires. Nors neprivaloma laikytis šių gairių, tačiau jos yra svarbios, siekiant tinkamai vykdyti reikalavimus. Taikymo ir kita aiškinamoji medžiaga taip pat gali suteikti bendros informacijos apie šiame TSPS nagrinėjamus dalykus, kurie gali padėti įvykdyti reikalavimus.

Įsigaliojimo data

11. Šis TSPS taikomas sutartų procedūrų užduotims, dėl kurių sąlygų susitariama 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau (žr. A9 dalį).

Tikslai

12. Praktikuojančio asmens tikslai atliekant sutartų procedūrų užduotį pagal šį TSPS yra šie:

    a) susitarti su užduoties šalimi dėl numatytų atlikti procedūrų;

    b) atlikti sutartas procedūras; ir

    c) komunikuoti apie atliktas procedūras ir susijusius pastebėjimus pagal šio TSPS reikalavimus.

Apibrėžtys

13. Šiame TSPS vartojamų terminų reikšmės:

    a) sutartos procedūros – procedūros, dėl kurių susitarė praktikuojantis asmuo ir užduoties šalis (ir kitos šalys, jei būtina) (žr. A10 dalį);

    b) sutartų procedūrų užduotis – užduotis, kurios metu praktikuojantis asmuo yra paskirtas atlikti procedūras, dėl kurių praktikuojantis asmuo ir užduoties šalis (ir kitos šalys, jei būtina) susitarė, ir sutartų procedūrų ataskaitoje komunikuoti apie atliktas procedūras bei susijusius pastebėjimus (žr. A10 dalį);

    c) užduoties partneris – partneris arba kitas audito įmonės asmuo, kuris atsako už užduotį ir jos atlikimą bei sutartų procedūrų ataskaitos audito įmonės vardu išleidimą ir kuriam, jeigu reikia, atitinkamus įgaliojimus suteikia profesinė asociacija, teisminė arba priežiūros institucija;

    d) užduoties šalis – šalis (-ys), kuri (-ios) paskiria praktikuojantį asmenį atlikti sutartų procedūrų užduotį (žr. A11 dalį);

    e) užduoties grupė – visi užduotį atliekantys partneriai, darbuotojai ir visi audito įmonės ar tinklo audito įmonės samdomi asmenys, kurie atlieka užduoties procedūras. Audito įmonės ar tinklo audito įmonės pasitelkti išorės ekspertai užduoties grupei nepriklauso;

    f) pastebėjimai – pastebėjimai yra atliktų sutartų procedūrų faktiniai rezultatai. Pastebėjimus galima objektyviai patikrinti. Šiame TSPS nurodomi pastebėjimai neapima bet kokios formos nuomonių ar išvadų, taip pat rekomendacijų, kurias praktikuojantis asmuo gali pateikti (žr. A12–A13 dalis);

    g) numatomi vartotojai – asmuo (-enys) ar organizacija (-os) arba grupė (-ės), kurie, kaip praktikuojantis asmuo tikisi, naudos sutartų procedūrų ataskaitą. Kai kuriais atvejais numatomais vartotojais gali būti kiti vartotojai, kuriems sutartų procedūrų ataskaita nebuvo adresuojama (žr. A10 dalį);

    h) praktikuojantis asmuo – asmuo (-enys), atliekantis (-ys) užduotį (paprastai tai yra užduoties partneris ar kiti užduoties grupės nariai arba, jeigu taikoma, audito įmonė). Jeigu šiame TSPS

aiškiai nurodyta, kad užduoties partneris privalo vykdyti reikalavimą arba prisiimti atsakomybę, vartojamas ne terminas „praktikuojantis asmuo“, bet „užduoties partneris“;

i) praktikuojančio asmens ekspertas – patirties kitoje srityje nei užtikrinimo ar susijusios paslaugos turintis asmuo arba organizacija, kurių darbu tokioje srityje naudojasi praktikuojantis asmuo, kad galėtų įvykdyti su sutartų procedūrų užduotimi susijusias pareigas. Praktikuojančio asmens ekspertu gali būti praktikuojančio asmens pasitelktas vidaus ekspertas (kuris yra praktikuojančio asmens audito įmonės arba tinklo audito įmonės partneris arba darbuotojas, įskaitant laikiną darbuotoją) arba praktikuojančio asmens pasitelktas išorės ekspertas;

j) profesinis sprendimas – atitinkamų įgūdžių, žinių ir patirties taikymas šio TSPS ir atitinkamų etikos reikalavimų kontekste priimant informacija pagrįstus sprendimus dėl veiksmų, kurių būtų tinkama imtis sutartų procedūrų užduoties aplinkybėmis;

k) atitinkami etikos reikalavimai – tai etikos reikalavimai, kurių privalo laikytis užduoties grupė atlikdama sutartų procedūrų užduotis. Šie reikalavimai paprastai apima Tarptautinių buhalterių profesionalų etikos standartų valdybos išleisto *Buhalterių profesionalų etikos kodekso (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus)* (toliau – TBESV kodeksas) nuostatas kartu su nacionaliniais reikalavimais, jeigu jie yra griežtesni;

i) atsakingoji šalis – šalis (-ys), atsakinga (-os) už dalyką, dėl kurio atliekamos sutartos procedūros.

Reikalavimai

Sutartų procedūrų užduoties atlikimas pagal šį TSPS

14. Norėdamas suprasti TSPS tikslus ir tinkamai taikyti jo reikalavimus, praktikuojantis asmuo turėtų suprasti visą šio TSPS tekstą, įskaitant jo taikymo nuostatas ir kitą aiškinamąją medžiagą.

Atitinkamų reikalavimų laikymasis

15. Praktikuojantis asmuo privalo laikytis visų šio TSPS reikalavimų, išskyrus konkretų reikalavimą, kuris nesusijęs su sutartų procedūrų užduotimi, pavyzdžiui, jeigu atliekant užduotį nėra aplinkybių, kurioms esant taikomas toks reikalavimas.

16. Praktikuojantis asmuo gali nurodyti, kad laikėsi šio TSPS tik, jeigu jis laikėsi visų atitinkamų sutartų procedūrų užduočiai taikomų šio TSPS reikalavimų.

Atitinkami etikos reikalavimai

17. Praktikuojantis asmuo privalo laikytis atitinkamų etikos reikalavimų (žr. A14–A20 dalis).

Profesinis sprendimas

18. Praktikuojantis asmuo, prisiimdamas ir atlikdamas sutartų procedūrų užduotį bei pateikdamas jos ataskaitą, turi priimti profesinį sprendimą atsižvelgdamas į užduoties aplinkybes (žr. A21–A23 dalis).

Kokybės kontrolė užduoties lygmeniu

19. Užduoties partneris privalo prisiimti atsakomybę už

a) bendrą sutartų procedūrų užduoties kokybę, įskaitant (jei taikoma) atsakomybę už praktikuojančio asmens eksperto atliktą darbą (žr. A24 dalį); ir

b) užduoties atlikimą laikantis audito įmonės kokybės kontrolės politikų ir procedūrų. Tą jis turi daryti:

i) laikydamasis tinkamų santykių su klientais ir užduočių prisiėmimo ir tęsimo procedūrų (žr. A25 dalį);

ii) įsitikindamas, kad užduoties grupė ir praktikuojančio asmens ekspertai, kurie nėra užduoties grupės dalis, kartu turi tinkamos kompetencijos ir gebėjimų atlikti sutartų procedūrų užduotį;

iii) budriai stebėdamas, ar yra požymių, kad užduoties grupės nariai nesilaiko atitinkamų etikos reikalavimų, ir nustatydamas tinkamus veiksmus, jeigu užduoties partneris pastebi dalykų, rodančių, kad užduoties grupės nariai nesilaikė atitinkamų etikos reikalavimų (žr. A26 dalį);

iv) vadovaudamas užduočiai, prižiūrėdamas, kaip ji atliekama, ir ją atlikdamas pagal profesinius standartus, taikomus teisinius ir priežiūros reikalavimus; ir

v) prisiimdamas atsakomybę už tinkamų užduoties dokumentavimą.

20. Jei naudojamas praktikuojančio asmens eksperto darbas, užduoties partneris turi įsitikinti, kad praktikuojantis asmuo galės pasikliauti savo eksperto darbu tiek, kad galėtų prisiimti atsakomybę už pastebėjimus, nurodytus sutartų procedūrų ataskaitoje (žr. A27 dalį).

Užduoties prisiėmimas ir tęsimas

21. Praktikuojantis asmuo, prieš prisiimdamas sutartų procedūrų užduotį ar ją tęsdamas, turi išsiaiškinti, kokiais tikslais užduotis yra atliekama. Praktikuojantis asmuo neturėtų prisiimti užduoties arba jos tęsti, jeigu jam yra žinomi kokie nors faktai ar aplinkybės, rodantys, kad procedūros, kurių praktikuojančio asmens prašoma atlikti, yra netinkamos sutartų procedūrų užduoties tikslais (žr. A28–A31 dalis).

22. Praktikuojantis asmuo turi prisiimti arba tęsti sutartų procedūrų užduotį tik kai (žr. A28–A31 dalis):

a) užduoties šalis patvirtina, kad praktikuojančio asmens numatytos atlikti procedūros yra tinkamos užduoties tikslais;

b) praktikuojantis asmuo tikisi, kad jis galės gauti informacijos, būtinos atlikti sutartų procedūrų užduotį;

c) sutartas procedūras ir susijusius pastebėjimus galima apibūdinti objektyviai, vartojant aiškias ir neklaidinančias frazes, kurios nebūtų skirtingai aiškinamos (žr. A32–A36 dalis);

d) praktikuojantis asmuo neturi priežasčių manyti, kad nebus laikomasi atitinkamų etikos reikalavimų; ir

e) praktikuojantis asmuo neturi priežasčių manyti, kad nebus laikomasi nepriklausomumo reikalavimų, jei praktikuojantis asmuo privalo laikytis nepriklausomumo reikalavimų (žr. A37–A38 dalis).

23. Jeigu užduoties partneris sužino informacijos, dėl kurios audito įmonė būtų atsisakiusi užduoties, jeigu tokią informaciją ji būtų žinojusi anksčiau, užduoties partneris turi nedelsdamas komunikuoti tokią informaciją audito įmonei, kad audito įmonė ir užduoties partneris galėtų imtis reikiamų veiksmų.

Susitarimas dėl užduoties sąlygų

24. Praktikuojantis asmuo turi susitarti su užduoties šalimi dėl sutartų procedūrų užduotie sąlygų ir sutartas užduoties sąlygas nurodyti sutartyje dėl užduoties ar kitos tinkamos formos rašytiniame susitarime. Sutartose sąlygose būtina nurodyti (žr. A39–A40 dalis):

    a) dalyką (-us), dėl kurio (-ių) bus atliktos sutartos procedūros;

    b) užduoties tikslą ir sutartų procedūrų ataskaitos numatomus vartotojus, kaip juos identifikuoja užduoties šalis;

    c) atsakingą šalį (jei taikoma), kaip ją identifikuoja užduoties šalis, ir pareiškimą, kad sutartų procedūrų užduotis atliekama atsižvelgiant į tai, kad atsakingoji šalis yra atsakinga už dalyką, dėl kurio atliekamos sutartos procedūros;

    d) atitinkamų etikos reikalavimų, kurių laikydamasis praktikuojantis asmuo atliks sutartų procedūrų užduotį, patvirtinimą;

    e) pareiškimą dėl to, ar praktikuojantis asmuo privalo laikytis nepriklausomumo reikalavimų, ir, jeigu privalo laikytis, atitinkamus nepriklausomumo reikalavimus (žr. A37–A38 dalis);

    f) sutartų procedūrų užduoties pobūdį, įskaitant pareiškimus, kad:

        i) sutartų procedūrų užduoties metu praktikuojantis asmuo atlieka procedūras, sutartas su užduoties šalimi (ir kitomis šalimis, jei būtina), ir ataskaitoje pateikia pastebėjimus (žr. A10 dalį);

        ii) pastebėjimai yra atliktų sutartų procedūrų faktiniai rezultatai; ir

        iii) sutartų procedūrų užduotis nėra užtikrinimo užduotis, todėl, atitinkamai, praktikuojantis asmuo nepareiškia nuomonės ar užtikrinimo išvados;

    g) užduoties šalies (ir kitų šalių, jei būtina) patvirtinimą, kad sutartos procedūros yra tinkamos užduoties tikslais (žr. A10 dalį);

    h) sutartų procedūrų ataskaitos adresatą;

    i) numatytų atlikti sutartų procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį, apibūdintus objektyviai, vartojant aiškias ir neklaidinančias frazes, kurios nebūtų skirtingai aiškinamos (žr. A41–A42 dalis);

    j) kokios formos ir turinio sutartų procedūrų ataskaitą numatoma parengti.

25. Jei sutartos procedūros yra keičiamos užduoties metu, praktikuojantis asmuo turi su užduoties šalimi suderinti pakeistas užduoties sąlygas, kurios atspindėtų pakeistas procedūras (žr. A43 dalį).

Pasikartojančios sutartų procedūrų užduotys

26. Atlikdamas pasikartojančias sutartų procedūrų užduotis, praktikuojantis asmuo turi įvertini, ar dėl tam tikrų aplinkybių, įskaitant užduoties prisiėmimo nuostatų pasikeitimus, būtina persvarstyti užduoties sąlygas ir priminti užduoties šaliai galiojančias užduoties sąlygas (žr. A44 dalį).

Sutartų procedūrų atlikimas

27. Praktikuojantis asmuo turi atlikti procedūras taip, kaip buvo susitarta užduoties sąlygose.

28. Praktikuojantis asmuo turi apsvarstyti, ar prašyti rašytinių pareiškimų (žr. A45 dalį).

Praktikuojančio asmens eksperto darbo naudojimas

29. Jei praktikuojantis asmuo naudoja praktikuojančio asmens eksperto darbą, jis turi (žr. A46–A47, A50 dalis):

    a) įvertinti praktikuojančio asmens eksperto kompetenciją, gebėjimus ir objektyvumą;

    b) susitarti su praktikuojančio asmens ekspertu dėl jo darbo pobūdžio, apimties ir tikslų (žr. A48–A49 dalis);

    c) nustatyti, ar praktikuojančio asmens eksperto atlikto darbo pobūdis, atlikimo laikas ir apimtis yra suderinti su darbu, dėl kurio buvo susitarta su ekspertu; ir

    d) nustatyti, ar atlikto darbo rezultatai yra tinkamai apibūdinti pastebėjimuose atsižvelgiant į praktikuojančio asmens eksperto atliktą darbą.

Sutartų procedūrų ataskaita

30. Sutartų procedūrų ataskaita turi būti rengiama raštu, joje pateikiant (žr. A51 dalį):

    a) antraštę, kurioje būtų aiškiai nurodoma, kad ši ataskaita – tai sutartų procedūrų ataskaita;

    b) adresatą, nurodytą užduoties sąlygose;

    c) dalyką, dėl kurio atliktos sutartos procedūros (žr. A52 dalį);

    d) sutartų procedūrų ataskaitos tikslą ir pareiškimą, kad sutartų procedūrų ataskaita gali būti netinkama kitais tikslais (žr. A53–A54 dalis);

    e) sutartų procedūrų užduoties apibūdinimą, jame nurodant, kad:

        i) sutartų procedūrų užduoties metu praktikuojantis asmuo atlieka procedūras, dėl kurių sutarė su užduoties šalimi (ir kitomis šalimis, jei būtina), ir ataskaitoje pateikia pastebėjimus (žr. A10 dalį);

        ii) pastebėjimai yra atliktų sutartų procedūrų faktiniai rezultatai; ir

        iii) užduoties šalis (ir kitos šalys, jei būtina) patvirtino, jog sutartos procedūros yra tinkamos užduoties tikslais (žr. A10 dalį);

    f) atsakingą šalį (jei taikoma), kaip ją identifikuoja užduoties šalis, ir pareiškimą, kad atsakingoji šalis yra atsakinga už dalyką, dėl kurio atliekamos sutartos procedūros;

    g) pareiškimą, kad užduotis atlikta vadovaujantis 4400-uoju TSPS (persvarstytu);

    h) pareiškimą, kad praktikuojantis asmuo nepateikia jokių pareiškimų dėl sutartų procedūrų tinkamumo;

    i) pareiškimą, kad sutartų procedūrų užduotis nėra užtikrinimo užduotis, todėl, atitinkamai, praktikuojantis asmuo nepareiškia nuomonės ar užtikrinimo išvados;

    j) pareiškimą, kad praktikuojantis asmuo būtų galėjęs pastebėti kitų dalykų ir juos nurodyti ataskaitoje, jei jis būtų atlikęs papildomas procedūras;

    k) pareiškimą, kad praktikuojantis asmuo laikosi TBESV kodekso etikos reikalavimų ar kitų profesinių reikalavimų arba įstatymais ar kitais teisės aktais nustatytų reikalavimų, jeigu jie yra griežtesni;

    l) dėl nepriklausomumo:

i) pareiškimą, kad nėra nepriklausomumo reikalavimų, kurių praktikuojantis asmuo privalo laikytis užduoties tikslais, jeigu praktikuojantis asmuo neprivalo būti nepriklausomas ir kitaip užduoties sąlygose nesutiko laikytis nepriklausomumo reikalavimų; arba

i) pareiškimą, kad praktikuojantis asmuo laikėsi atitinkamų nepriklausomumo reikalavimų, jeigu praktikuojantis asmuo privalo būti nepriklausomas ir kitaip užduoties sąlygose sutiko laikytis nepriklausomumo reikalavimų. Tokiame pareiškime būtina įvardyti atitinkamus nepriklausomumo reikalavimus;

m) pareiškimą, kad audito įmonė, kurios nariu yra praktikuojantis asmuo, laikosi 1-ojo TKKS ar kitų profesinių reikalavimų arba įstatymais ar kitais teisės aktais nustatytų reikalavimų, jeigu jie yra griežtesni nei 1-asis TKKS. Jei praktikuojantis asmuo nėra buhalteris profesionalas, pareiškime būtina nurodyti taikytus profesinius reikalavimus arba įstatymais ar kitais teisės aktais nustatytus reikalavimus, jeigu jie yra griežtesni nei 1-asis TKKS;

n) atliktų procedūrų apibūdinimą, kuriame būtų išsamiai nurodytas kiekvienos procedūros, dėl kurios buvo susitarta užduoties sąlygose, pobūdis ir apimtis bei, jei taikoma, atlikimo laikas (žr. A55–A57 dalis);

o) kiekvienos atliktos procedūros pastebėjimus, įskaitant nustatytų išimčių detales (žr. A55–A56 dalis);

p) praktikuojančio asmens parašą;

q) sutartų procedūrų ataskaitos datą; ir

r) vietą, kurioje praktikuojantis asmuo vykdo savo veiklą, pagal jurisdikciją.

31. Jei praktikuojantis asmuo sutartų procedūrų ataskaitoje pateikia nuorodą į praktikuojančio asmens eksperto atliktą darbą, ataskaita neturėtų būti formuluojama taip, kad galima būtų manyti, jog pasitelkus ekspertą sumažėja praktikuojančio asmens atsakomybė už procedūrų atlikimą ir pastebėjimų ataskaitoje pateikimą (žr. A58 dalį).

32. Jeigu praktikuojantis asmuo sutartų procedūrų ataskaitoje kartu su pastebėjimų apibūdinimu, reikalaujamu pagal 30 dalies o punktą, pateikia pastebėjimų apibendrinimą:

a) pastebėjimai turi būti apibendrinami objektyviai, vartojant aiškias ir neklaidinančias frazes, kurios nebūtų skirtingai aiškinamos; ir

b) sutartų procedūrų ataskaitoje turi būti pateikiamas pareiškimas, kad būtina skaityti visą ataskaitą, o ne vien tik apibendrinimą.

33. Praktikuojantis asmuo turi datuoti sutartų procedūrų ataskaitą data, kuri būtų ne ankstesnė nei data, kurią praktikuojantis asmuo užbaigė sutartas procedūras ir nustatė pastebėjimus pagal šį TSPS.

Sutartų procedūrų užduoties atlikimas kartu su kita užduotimi

34. Sutartų procedūrų ataskaita turi būti aiškiai atskiriama nuo kitų užduočių ataskaitų (žr. A59 dalį).

Dokumentavimas

35. Praktikuojantis asmuo užduoties dokumentuose turi nurodyti (žr. A60 dalį):

a) rašytines užduoties sąlygas ir (jei taikoma) užduoties šalies pritarimą, kad procedūros būtų pakeistos;

b) atliktų sutartų procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį; ir

c) atliktų sutartų procedūrų pastebėjimus.

***

Taikymas ir kita aiškinamoji medžiaga

Šio TSPS taikymo sritis (žr. 2 dalį)

A1. Šiame TSPS pateikiama nuoroda į „dalyką“ (angl. *subject matter*) apima viską, dėl ko atliekamos sutartos procedūros, įskaitant, atitinkamai, informaciją, dokumentus, vertinimus ar atitiktį įstatymams ir kitiems teisės aktams.

A2. Finansiniai ir nefinansiniai dalykai, dėl kurių gali būti atliekama sutartų procedūrų užduotis, pavyzdžiui, yra:

- finansiniai dalykai, susiję su:
  - subjekto finansinėmis ataskaitomis ar specifinėmis ūkinių operacijų grupėmis, sąskaitų likučiais ar finansinėse ataskaitose atskleidžiama informacija;
  - sąnaudų tinkamumu finansuoti pagal programas;
  - pajamomis, siekiant nustatyti mokėjimus už autorių teises, nuomą ar franšizę kaip pajamų procentinę dalį;
  - kapitalo pakankamumo rodikliais priežiūros institucijoms;
- nefinansiniai dalykai, susiję su:
  - keleivių skaičiais, pateiktais civilinės aviacijos tarnybai;
  - suklastotų ar defektų turinčių prekių sunaikinimo stebėsenos duomenimis, pateiktais priežiūros institucijai;
  - skaitmeninių loterijų duomenų, pateiktų priežiūros institucijai, generavimo procesu;
  - išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu, pateiktu priežiūros institucijai.

Šis sąrašas nėra baigtinis. Keičiantis išorės ataskaitų teikimo reikalavimams, gali atsirasti papildomų dalykų rūšių.

Ryšys su 1-uoju TKKS (žr. 3 dalį)

A3. 1-ajame TKKS nagrinėjama audito įmonės atsakomybė už susijusių paslaugų užduočių, įskaitant sutartų procedūrų užduotis, kokybės kontrolės sistemos nustatymą ir taikymą. Šia atsakomybe siekiama nustatyti audito įmonės:

- kokybės kontrolės sistemą; ir
- susijusias politikas, skirtas siekti kokybės kontrolės sistemos tikslų, ir procedūras, būtinas įgyvendinti tokias politikas ir stebėti, kaip jų laikomasi.

A4. Pagal 1-ąjį TKKS audito įmonės pareiga yra nustatyti kokybės kontrolės sistemą ir ją taikyti, siekiant suteikti pagrįstą užtikrinimą, kad:

a) audito įmonė ir jos darbuotojai laikosi profesinių standartų, taikomų teisinių ir priežiūros reikalavimų; ir

b) audito įmonės ar užduoties partnerių pateikiamos ataskaitos yra tinkamos pagal aplinkybes[2].

A5. Jeigu pagal jurisdikcijos reikalavimus 1-asis TKKS netaikomas sutartų procedūrų užduotims, gali būti reikalaujama, kad tokias užduotis atliekančiose audito įmonėse būtų vykdoma kokybės kontrolė. Šio TSPS nuostatos dėl kokybės kontrolės užduoties lygmeniu pagrįstos prielaida, kad audito įmonei galiojantys kokybės kontrolės reikalavimai yra ne mažiau griežtesni nei 1-ojo TKKS reikalavimai. To galima pasiekti, jeigu pagal šiuos reikalavimus nustatoma prievolė audito įmonei siekti įgyvendinti 1-ojo TKKS reikalavimus, įskaitant prievolę nustatyti kokybės kontrolės sistemą, kurią sudaro politikos ir procedūros, apimančios šiuos elementus:

- vadovų atsakomybę už kokybę audito įmonėje;
- atitinkamus etikos reikalavimus;
- santykių su klientais ir konkrečių užduočių prisiėmimą ir tęsimą;
- žmogiškuosius išteklius;
- užduoties atlikimą; ir
- stebėseną.

A6. Remiantis audito įmonės kokybės kontrolės sistema, užduoties grupės prisiima atsakomybę už užduočiai tinkamų kokybės kontrolės procedūrų įdiegimą.

A7. Užduoties grupė gali pasitikėti audito įmonės kokybės kontrolės sistema, jeigu audito įmonės arba kitų šalių suteikta informacija neverčia manyti kitaip. Pavyzdžiui, užduoties grupė gali pasitikėti audito įmonės kokybės kontrolės sistema, susijusia su:

- darbuotojų kompetencija naudojant įdarbinimo ir formalaus mokymo priemones;
- ryšių su klientais palaikymu naudojant santykių klientais prisiėmimo ir tęsimo sistemas;
- griežtų teisinių ir priežiūros reikalavimų laikymusi vykdant stebėseną.

Vertindamas nustatytus audito įmonės kokybės kontrolės sistemos trūkumus, kurie gali turėti įtakos sutartų procedūrų užduočiai, užduoties partneris gali nuspręsti, kad audito įmonė turi imtis padėčiai ištaisyti būtinų veiksmų, kurie, užduoties partnerio manymu, sutartų procedūrų užduoties aplinkybėmis būtų pakankami.

A8. Audito įmonės kokybės kontrolės sistemos trūkumas dar nebūtinai reiškia, kad sutartų procedūrų užduotis buvo atlikta ne pagal profesinius standartus bei taikomus teisinius ir priežiūros reikalavimus ar kad sutartų procedūrų ataskaita buvo netinkama.

Įsigaliojimo data (žr. 11 dalį)

A9. Jei užduoties laikotarpis apima keletą metų, praktikuojantys asmenys gali pageidauti atnaujinti užduoties sąlygas, kad sutartų procedūrų užduotys būtų atliekamos laikantis šio TSPS jo įsigaliojimo datą arba vėliau.

[2] 1-ojo TKKS 11 dalis

Apibrėžtys

Užduoties šalis ir kiti numatomi vartotojai (žr. 13 dalies a, b, d, g punktus, 24 dalies f punkto i papunktį ir g punktą, 30 dalies e punkto i ir iii papunkčius)

A10. Kai kuriais atvejais, procedūros gali būti sutariamos ne tik su užduoties šalimi, bet ir su numatomais vartotojais. Numatomi vartotojai, kurie nėra užduoties šalis, taip pat gali patvirtinti, kad procedūros yra tinkamos.

A11. Kitomis aplinkybėmis, užduoties šalimi gali būti atsakingoji šalis, priežiūros institucija ar kitas numatomas vartotojas. Šiame TSPS pateikiama nuoroda į užduoties šalį atitinkamais atvejais apima kelias užduoties šalis.

Pastebėjimai (žr. 13 dalies punktą)

A12. Pastebėjimus galima objektyviai patikrinti, o tai reiškia, kad skirtingi praktikuojantys asmenys, atliekantys tas pačias procedūras, turėtų gauti lygiaverčius rezultatus. Pastebėjimai neapima nuomonės ar išvadų bei rekomendacijų, kuriuos praktikuojantis asmuo gali pareikšti ar pateikti.

A13. Vietoje sąvokos „pastebėjimai“ (angl. *findings*) praktikuojantys asmenys gali vartoti sąvoką „faktiniai pastebėjimai“ (angl. *factual findings*), pavyzdžiui, kai jiems kyla abejonių dėl to, kad sąvoka „pastebėjimai“ gali būti klaidingai suprasta. Taip gali atsitikti tam tikrų jurisdikcijų ar kalbų atveju, kai žodis „findings“ gali būti suprantamas kaip rezultatai, kurie nėra faktiniai.

Atitinkami etikos reikalavimai (žr. 17 dalį)

Objektyvumas ir nepriklausomumas

A14. Sutartų procedūrų užduotį atliekantis praktikuojantis asmuo privalo laikytis atitinkamų etikos reikalavimų. Atitinkami etikos reikalavimai paprastai apima TBESV kodeksą kartu su nacionaliniais reikalavimais, jeigu jie yra griežtesni. Pagal TBESV kodeksą reikalaujama laikytis pagrindinių principų, tokių kaip objektyvumas, t. y. praktikuojantys asmenys neturi leisti, kad šališkumas, interesų konfliktas ar netinkama kitų asmenų įtaka veiktų jų profesinius ar verslo sprendimus. Todėl pagal atitinkamus etikos reikalavimus, kurie taikomi praktikuojančiam asmeniui, reikalaujama, kad atlikdamas sutartų procedūrų užduotį praktikuojantis asmuo būtų bent objektyvus.

A15. TBESV kodekse nėra nurodytų nepriklausomumo reikalavimų, taikomų atliekant sutartų procedūrų užduotis. Tačiau nacionaliniuose etikos kodeksuose, įstatymuose ar kituose teisės aktuose, kituose profesiniuose reikalavimuose, sutarčių sąlygose, programose ar susitarimuose, susijusiuose su sutartų procedūrų užduoties dalyku, gali būti nurodyti reikalavimai dėl nepriklausomumo.

Įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymas[3]

A16. Pagal įstatymus, kitus teisės aktus ar atitinkamus etikos reikalavimus gali būti:

a) reikalaujama, kad praktikuojantis asmuo praneštų atitinkamai išorės institucijai apie nustatytą ar įtariamą įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo atvejį;

b) nustatoma pareiga, kurią vykdant pranešimas atitinkamai išorės institucijai būtų tinkamas atsižvelgus į aplinkybes[4].

[3] Atitinkamuose etikos reikalavimuose gali būti nurodyta, kad įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymas apima apgaulę. Žr., pavyzdžiui, TBESV kodekso 360.5A2 dalį.

[4] Žr., pavyzdžiui, TBESV kodekso R360.36–360.36A3 dalis.

A17. Pranešimas atitinkamai išorės institucijai apie nustatytą ar įtariamą įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo atvejį gali būti privalomas arba tinkamas atsižvelgus į aplinkybes, nes:

a) praktikuojantis asmuo privalo pranešti pagal įstatymus, kitus teisės aktus ar atitinkamus etikos reikalavimus;

b) praktikuojantis asmuo nustato, kad pagal atitinkamus etikos reikalavimus pranešimas yra tinkamas būdas reaguoti į nustatytą ar įtariamą nesilaikymo atvejį; arba

c) praktikuojantis asmuo pagal įstatymus, kitus teisės aktus ar atitinkamus etikos reikalavimus turi teisę pranešti.

A18. Nėra tikimasi, kad praktikuojantis asmuo išmanys įstatymus ir kitus teisės aktus daugiau nei jam reikia sutartų procedūrų užduočiai atlikti. Tačiau pagal įstatymus, kitus teisės aktus ar atitinkamus etikos reikalavimus gali būti tikimasi, kad praktikuojantis asmuo reaguos į nustatytą ar įtariamą nesilaikymo atvejį vadovaudamasis savo žiniomis, profesiniu sprendimu ir patirtimi. Galutinį sprendimą, ar veiksmas iš tikrųjų yra nesilaikymas, priima teismas ar kita atitinkama ginčus nagrinėjanti institucija.

A19. Kai kuriais atvejais gali būti draudžiama pranešti atitinkamai išorės institucijai apie nustatytą ar įtariamą įstatymų ar kitų teisės aktų nesilaikymo atvejį dėl praktikuojančio asmens pareigos užtikrinti konfidencialumą pagal įstatymus, kitus teisės aktus ar atitinkamus etikos reikalavimus. Kitais atvejais pagal atitinkamus etikos reikalavimus pranešimas atitinkamai išorės institucijai apie nustatytą ar įtariamą įstatymų ar kitų teisės aktų nesilaikymo atvejį nebus laikomas pareigos užtikrinti konfidencialumą pažeidimu[5].

A20. Praktikuojantis asmuo gali nuspręsti pasitarti su kitais darbuotojais (pvz., audito įmonės ar tinklo audito įmonės), kreiptis patarimo į teisininkus, kad galėtų suprasti, su kokiomis profesinėmis ar teisinėmis pasekmėmis jis susiduris, jei imsis konkrečių veiksmų, arba, laikydamasis konfidencialumo principo, kreipsis į priežiūros instituciją ar profesinę organizaciją (jei tai nėra draudžiama pagal įstatymus ar kitus teisės aktus arba jei dėl to nebus pažeista pareiga užtikrinti konfidencialumą)[6].

Profesinis sprendimas (žr. 18 dalį)

A21. Profesinis sprendimas priimamas taikant šio TSPS ir atitinkamus etikos reikalavimus, taip pat priimant informacija pagrįstus sprendimus apie reikiamus veiksmus visos sutartų procedūrų užduoties metu.

A22. Prisiimant ir atliekant sutartų procedūrų užduotį ir pateikiant jos ataskaitą priimamas profesinis sprendimas, pavyzdžiui, tokiais atvejais:

prisiimant užduotį;

- su užduoties šalimi (ir kitomis šalimis, jei būtina) aptariant ir patvirtinant numatytų atlikti procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį (atsižvelgiant į užduoties tikslą);
- nustatant, ar įvykdytos užduoties prisiėmimo ir tęsimo sąlygos;
- nustatant išteklius, kurių reikia atlikti procedūras, dėl kurių buvo susitarta užduoties sąlygose, įskaitant būtinybę pasitelkti praktikuojančio asmens ekspertą;

[5] Žr., pavyzdžiui, TBESV kodekso R114.1, 114.1A1 ir R360.37 dalis.

[6] Žr., pavyzdžiui, TBESV kodekso 360.39A1 dalį.

- nustatant tinkamus veiksmus, kai praktikuojantis asmuo sužino faktų ar aplinkybių, rodančių, kad procedūros, kurias praktikuojančio asmens prašoma sutikti atlikti, yra netinkamos sutartų procedūrų užduoties tikslais;

atliekant užduotį;

- nustatant tinkamus veiksmus ar atsakus, kai praktikuojantis asmuo, atlikdamas sutartas procedūras, sužino apie:
    - dalykus, kurie gali rodyti, kad yra apgaulės ar įstatymų ar kitų teisės aktų nesilaikymo ar įtariamo nesilaikymo atvejų;
    - kitus dalykus, galinčius kelti abejonių dėl informacijos, būtinos atliekant sutartų procedūrų užduotį, vientisumo ar rodančių, kad informacija gali būti klaidinanti;
    - procedūrų, kurios negali būti atliekamos kaip sutartos procedūros;

pateikiant užduoties ataskaitą;

- objektyviai ir pakankamai išsamiai apibūdinant pastebėjimus, įskaitant atvejus, kai nustatomos išimtys.

A23. Sutartų procedūrų užduoties metu praktikuojančiam asmeniui gali tekti priimti profesinius sprendimus, kai jis atlieka sutartas procedūras, tik dėl šių priežasčių:

- sutartų procedūrų užduoties metu atliekamos procedūras, dėl kurių susitarė praktikuojantis asmuo ir užduoties šalis, jei užduoties šalis patvirtino, kad atliktos procedūros yra tinkamos užduoties atlikimo tikslais;
- sutartas procedūras ir pastebėjimus, gautus atliekant tokias procedūras, galima apibūdinti objektyviai, vartojant aiškias ir neklaidinančias frazes, kurios nebūtų skirtingai aiškinamos;
- pastebėjimus galima objektyviai patikrinti, o tai reiškia, kad skirtingi praktikuojantys asmenys, atliekantys tas pačias procedūras, turėtų gauti lygiaverčius rezultatus.

Kokybės kontrolė užduoties lygmeniu (žr. 19–20 dalis)

A24. Užduoties partneris, prisiimdamas atsakomybę už bendrą kiekvienos užduoties kokybę, savo veiksmais ir atitinkama informacija pabrėžia užduoties grupės nariams būtinybę užtikrinti užduoties kokybę:

a) atliekant darbą, kuris atitinka profesinius standartus ir priežiūros bei teisinius reikalavimus;

b) laikantis audito įmonės kokybės kontrolės politikų ir, jeigu reikia, procedūrų; ir

c) išleidžiant praktikuojančio asmens ataskaitą dėl užduoties pagal šį TSPS.

A25. 1-ajame TKKS reikalaujama, kad audito įmonė gautų informacijos, kuri, jos manymu, būtina konkrečiomis aplinkybėmis prieš prisiimant naujo kliento užduotį, sprendžiant, ar tęsti dabartinę užduotį, ir svarstant, ar prisiimti esamo kliento naują užduotį. Informacija, kuria remdamasis užduoties partneris gali nustatyti, ar būtų tinkama prisiimti santykius su klientais ir sutartų procedūrų užduotis bei juos tęsti, gali apimti informaciją apie pagrindinių savininkų, vadovų ir už valdymą atsakingų asmenų sąžiningumą. Jeigu užduoties partneris turi priežasčių abejoti vadovybės sąžiningumu tiek, kad dėl to jis greičiausiai negalės tinkamai atlikti užduoties, gali būti netinkama prisiimti užduotį.

A26. 1-ajame TKKS nurodyta, kad audito įmonė privalo nustatyti politikas ir procedūras, kuriomis pagrįstai užtikrintų, jog audito įmonė ir jos darbuotojai laikosi atitinkamų etikos reikalavimų. Šiame TSPS nurodyta užduoties partnerio atsakomybė už tai, kad užduoties grupė laikytųsi atitinkamų etikos reikalavimų.

A27. Jeigu praktikuojantis asmuo negali įvykdyti 20 dalies reikalavimo, jam vertėtų susitarti su užduoties šalimi apriboti sutartų procedūrų užduoties apimtį ir atlikti tik tas procedūras, už kurias praktikuojantis asmuo gali tinkamai prisiimti atsakomybę. Užduoties šalis gali pati pasitelkti ekspertą, kuris atliks kitas procedūras.

Užduoties prisiėmimas ir tęsimas (žr. 21–23 dalis)

A28. Siekdamas suprasti sutartų procedūrų užduoties tikslą, praktikuojantis asmuo gali pastebėti, jog yra požymių, kad procedūros, kurių jo prašoma atlikti, yra netinkamos sutartų procedūrų užduoties tikslais. Pavyzdžiui, praktikuojantis asmuo gali sužinoti apie faktus ar aplinkybes, kurie rodo, kad:

- procedūros pasirinktos taip, kad galima būtų paveikti numatomų vartotojų priimamus sprendimus;
- dalykas, dėl kurio atliktos sutartos procedūros, yra nepatikimas;
- užtikrinimo užduotis ar konsultavimo paslauga gali geriau patenkinti užduoties šalies ar kitų numatomų vartotojų poreikius.

A29. Praktikuojantis asmuo, siekdamas įsitikinti, kad 21 ir 22 dalių sąlygos yra įvykdytos, gali imtis šių veiksmų:

- palyginti numatytas atlikti procedūras su rašytiniais reikalavimais, nustatytais, pavyzdžiui, įstatymuose ar kituose teisės aktuose arba, atitinkamais atvejais, sutarčių sąlygose (kartais vadinamos „techninė užduotimi“);
- paprašyti užduoties šalį:
  - pateikti numatomam (-iems) vartotojui (-ams) ketinamų atlikti procedūrų ir sutartų procedūrų ataskaitos (tokios formos ir turinio, kokie nurodyti sutartyje dėl užduoties) egzempliorių;
  - gauti numatomo (-ų) vartotojo (-ų) patvirtinimą dėl numatytų atlikti procedūrų;
  - aptarti numatytas atlikti procedūras su atitinkamais numatomo (-ų) vartotojo (-ų) atstovais;
- perskaityti užduoties šalies ir kito numatomo (-ų) vartotojo (-ų) susirašinėjimą, jeigu sutarties šalis yra ne vienintelis numatomas vartotojas.

A30. Jei 21 ir 22 dalių sąlygos nėra įvykdytos, mažai tikėtina, kad sutartų procedūrų užduotis galės patenkinti užduoties šalies ar kitų numatomų vartotojų poreikius. Tokiais atvejais praktikuojantis asmuo gali pasiūlyti kitas paslaugas (pavyzdžiui, užtikrinimo užduotį), kurios gali būti tinkamesnės.

A31. 21 ir 22 dalies sąlygos taip pat taikomos procedūroms, kurios buvo papildomai atliekamos ar keičiamos užduoties metu.

Sutartų procedūrų ir pastebėjimų apibūdinimas (žr. 22 dalies c punktą)

A32. Procedūros, numatytos atlikti sutartų procedūrų užduoties metu, gali būti nustatytos įstatymuose arba kituose teisės aktuose. Kai kuriais atvejais įstatymuose arba kituose teisės aktuose taip pat gali būti

nurodyta, kaip procedūros arba pastebėjimai turi būti apibūdinami sutartų procedūrų ataskaitoje. Kaip nurodyta 22 dalies c punkte, sutartų procedūrų užduotį galima prisiimti su sąlyga, kad praktikuojantis asmuo nustato, jog sutartos procedūros ir pastebėjimai gali būti apibūdinti objektyviai, vartojant aiškias ir neklaidinančias frazes, kurios nebūtų skirtingai aiškinamos.

A33. Sutartos procedūros apibūdinamos objektyviai, vartojant aiškias ir neklaidinančias frazes, kurios nebūtų skirtingai aiškinamos. Tai reiškia, kad jos apibūdinamos pakankamai išsamiai, kad numatomas vartotojas galėtų suprasti atliktų procedūrų pobūdį ir apimtį bei, jei taikoma, jų atlikimo laiką. Būtina pažymėti, jog bet kokia sąvoka gali būti pateikiama nesuprantamai arba klaidinančiai priklausomai nuo konteksto arba to, kad jo nėra. Darant prielaidą, kad sąvokos yra tinkamos kontekste, kuriame jos vartojamos, veiksmai, kurie gali būti tinkami, gali būti apibūdinami, pavyzdžiui, tokiomis sąvokomis;

- patvirtinti;
- palyginti;
- suderinti;
- atsekti;
- patikrinti;
- pateikti užklausą;
- perskaičiuoti;
- stebėti.

A34. Sąvokos, kurios gali būti neaiškios, klaidinančios ar skirtingai aiškinamos priklausomai nuo konteksto, kuriame jos vartojamos, gali būti, pavyzdžiui:

- sąvokos, kurios asocijuojasi su užtikrinimu pagal TAUSV išleistus standartus, tokios kaip „teisingai pateikia“ arba „tikras ir teisingas“, „auditas“, „peržiūra“, „užtikrinimas“, „nuomonė“ ar „išvada“;
- sąvokos, kurios suponuoja formuojamą užtikrinimo nuomonę ar išvadą, pavyzdžiui, dėl pastebėjimų – „patvirtiname“, „patikriname“, „išsiaiškinome“ ar „įsitikinome“;
- neaiškios ar dviprasmiškos frazės, tokios kaip „gavome visus paaiškinimus ir atlikome tokias procedūras, kurios, mūsų nuomone, buvo būtinos“;
- sąvokos, kurios aiškinamos skirtingai, pavyzdžiui, „svarbus“ (angl. *material*) ir „reikšmingas“ (angl. *significant*);
- netikslus procedūrų apibūdinimas vartojant tokias sąvokas kaip „aptarti“, „įvertinti“, „testuoti“, „išanalizuoti“ ar „patikrinti“ nenurodant numatytų atlikti procedūrų pobūdžio ir apimties bei, jei taikoma, atlikimo laiko. Pavyzdžiui, žodis „aptarti“ gali būti netikslus, jei nenurodoma, su kuo buvo aptariama ir kokie klausimai buvo užduodami;
- sąvokos, kurios suponuoja, kad pastebėjimai neatspindi faktinių rezultatų, pavyzdžiui, „mūsų nuomone“, „mūsų požiūriu“ arba „laikomės pozicijos, kad“.

A35. Pavyzdžiui, mažai tikėtina, kad tokia procedūra kaip „sąnaudų priskyrimo peržiūra, siekiant nustatyti jo pagrįstumą“ bus laikomas atitinkanti aiškaus, neklaidinančio ir skirtingai neaiškinamo apibūdinimo sąlygą, nes:

- kai kurie vartotojai sąvoką „peržiūra“ (angl. *review*) gali klaidingai suprasti manydami, kad dėl sąnaudų priskyrimo buvo atlikta riboto užtikrinimo užduotis, nors atliekant procedūrą nebuvo numatyta suteikti tokio užtikrinimo;
- sąvoka „pagrįstas“ (angl. *reasonable*) gali būti skirtingai aiškinama dėl to, kas gali būti laikoma „pagrįstu“.

A36. Tais atvejais, kai procedūra įstatymuose ar kituose teisės aktuose nurodoma ar apibūdinama vartojant sąvokas, kurios yra neaiškios, klaidinančios ar skirtingai aiškinamos, praktikuojantis asmuo gali įvykdyti 22 dalies c punkto sąlygą, pavyzdžiui, prašydamas užduoties šalį:

- pakeisti procedūrą arba jos apibūdinimą, kad jis nebebūtų neaiškus, klaidinantis ar skirtingai aiškinamas;
- pateikti sutartų procedūrų ataskaitoje sąvokos apibrėžtį, jei sąvoka, kuri yra neaiški, klaidinanti ar skirtingai aiškinama, negali būti pakeista, pavyzdžiui, dėl įstatymų ar kitų teisės aktų.

Nepriklausomumo reikalavimų laikymasis (žr. 22 dalies e punktą, 24 dalies e punktą)

A37. 22 dalies e punktas taikomas, kai praktikuojantis asmuo privalo laikytis nepriklausomumo reikalavimų dėl tokių kaip A15 dalyje nurodytos priežastys. 22 dalies e punktas taip pat taikomas, kai praktikuojantis asmuo užduoties sąlygose susitaria su užduoties šalimi laikytis nepriklausomumo reikalavimų. Pavyzdžiui, praktikuojantis asmuo gali iš pradžių nustatyti, kad pagal atitinkamus etikos reikalavimus, įstatymus ar kitus teisės aktus ar dėl kitų priežasčių jis neprivalo laikytis nepriklausomumo reikalavimų. Tačiau svarstant, ar prisiimti ir tęsti užduoti arba sutikti su užduoties sąlygomis, praktikuojančio asmens turimos žinios apie toliau nurodytus dalykus gali rodyti, kad būtų tinkama aptarti su užduoties šalimi laikytis atitinkamų nepriklausomumo reikalavimų sutartų procedūrų užduoties tikslais:

- sutartų procedūrų užduoties tikslas;
- tai, kas yra užduoties šalis, kiti numatomi vartotojai ir atsakingoji šalis (jeigu ji nėra užduoties šalis);
- numatytų atlikti sutartų procedūrų pobūdis, atlikimo laikas ir apimtis; arba
- kitos užduotys, kurias praktikuojantis asmuo atlieka užduoties šaliai, kitiems numatomiems vartotojams ar atsakingajai šaliai (jeigu ji nėra užduoties šalis).

A38. Praktikuojantis asmuo gali būti užduoties šalies finansinių ataskaitų auditoriumi (arba atsakingąja šalimi, jei ji nėra užduoties šalis). Tokiais atvejais, jei praktikuojantis asmuo taip pat pasamdomas atlikti sutartų procedūrų užduotį, numatomi sutartų procedūrų ataskaitos vartotojai gali manyti, kad praktikuojantis asmuo taip pat yra nepriklausomas sutartų procedūrų užduoties tikslais. Todėl praktikuojantis asmuo gali susitarti su užduoties šalimi, kad sutartų procedūrų užduoties tikslais praktikuojančiam asmeniui būtų tinkama laikytis nepriklausomumo reikalavimų, kurie taikomi atliekant finansinių ataskaitų auditus. Tokiu atveju pareiškimas, kad praktikuojantis asmuo privalo laikytis tokių nepriklausomumo reikalavimų, yra nurodomas užduoties sąlygose pagal 24 dalies e punktą.

Susitarimas dėl užduoties sąlygų (žr. 24–25 dalis)

A39. Jeigu būtina, sutartyje dėl užduoties gali būti nurodomi, pavyzdžiui, tokie papildomi dalykai:

- susitarimai dėl praktikuojančio asmens eksperto pasitelkimo atliekant tam tikrus sutartų procedūrų užduoties darbus;
- sutartų procedūrų ataskaitos naudojimo arba platinimo apribojimai.

A40. Sutarties dėl sutartų procedūrų užduoties pavyzdys pateiktas 1 priede.

A41. Praktikuojantis asmuo gali susitarti su užduoties šalimi, kad numatytoms atlikti procedūroms bus taikomi kiekybiniai išimčių nustatymo apribojimai. Jei susitariama, kiekybiniai apribojimai nurodomi procedūrų apibūdinime, kuris pateikiamas užduoties sąlygose.

A42. Kai kuriais atvejais įstatymuose ar kituose teisės aktuose gali būti nurodytas tik numatytų atlikti procedūrų pobūdis. Tokiais atvejais pagal 24 dalies į punktą praktikuojantis asmuo susitaria su užduoties šalimi dėl numatytų atlikti procedūrų atlikimo laiko ir apimties, kad užduoties šalis turėtų pagrindą, kuriuo remdamasi galėtų patvirtinti, jog numatytos atlikti procedūros yra tinkamos užduoties tikslais.

A43. Vienais atvejais susitarimas dėl užduoties sąlygų ir sutartų procedūrų atlikimo yra nuosekliai palaipsniui atliekamas procesas. Kitais atvejais susitarimas dėl užduoties sąlygų ir sutartų procedūrų atlikimo yra ciklišKas procesas, kai dėl sutartų procedūrų pakeitimo susitariama užduoties metu, remiantis paaiškėjusia nauja informacija. Jei procedūras, dėl kurių anksčiau buvo susitarta, būtina pakeisti, pagal 25 dalį reikalaujama, kad praktikuojantis asmuo susitartų su užduoties šalimi dėl pakeistų užduoties sąlygų. Pakeistos užduoties sąlygos gali būti įforminamos, pavyzdžiui, kaip sutarties dėl užduoties pakeitimas, priedas prie galiojančios sutarties dėl užduoties ar kitos formos raštiškas patvirtinimas.

Pasikartojančios užduotys (žr. 26 dalį)

A44. Praktikuojantis asmuo gali nuspręsti nesiųsti naujos sutarties dėl užduoties arba kito raštiško susitarimo dėl pasikartojančios užduoties. Tačiau toliau išvardyti veiksniai gali rodyti, kad būtų tikslinga persvarstyti sutartų procedūrų užduoties sąlygas arba priminti užduoties šaliai esamas užduoties sąlygas, jeigu:

- yra požymių, kad užduoties šalis klaidingai supranta sutartų procedūrų užduoties tikslą arba sutartų procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ar apimtį;
- buvo pakeistos užduoties sąlygos ar atsirado specialių užduoties sąlygų, įskaitant ankstesnes sutartas procedūras;
- pasikeitė teisiniai ar priežiūros arba sutartiniai reikalavimai, turintys įtakos užduočiai;
- pasikeitė užduoties šalies vadovybė ar už valdymą atsakingi asmenys.

Sutartų procedūrų atlikimas (žr. 28 dalį)

A45. Tam tikromis aplinkybėmis praktikuojantis asmuo gali nuspręsti prašyti rašytinių pareiškimų, pavyzdžiui:

- jeigu sutartos procedūros apima paklausimų pateikimą, praktikuojantis asmuo gali prašyti rašytinių pareiškimų dėl žodžiu pateiktų atsakymų;

- jeigu užduoties šalis nėra atsakingoji šalis, praktikuojantis asmuo gali susitarti su užduoties šalimi, kad rašytinių pareiškimų, kurių jis prašo atsakingosios šalies, pateikimas bus įtrauktas kaip sutarta procedūra.

Praktikuojančio asmens eksperto darbo naudojimas (žr. 29 dalį)

A46. Kai naudojamas praktikuojančio asmens eksperto darbas, ekspertas gali būti pasitelkiamas padėti praktikuojančiam asmeniui:

- aptarti su užduoties šalimi numatytas atlikti sutartas procedūras. Pavyzdžiui, teisininkas gali patarti praktikuojančiam asmeniui, kaip parengti procedūras, apimančias teisinius sutarties aspektus; arba
- atlikti vieną ar kelias sutartas procedūras. Pavyzdžiui, chemikas gali atlikti vieną iš sutartų procedūrų, pavyzdžiui, nustatyti toksinų koncentraciją grūdų ėminyje.

A47. Praktikuojančio asmens ekspertu gali būti išorės ekspertas, kurį pasitelkia praktikuojantis asmuo, arba vidaus ekspertas, kuris yra audito įmonės darbuotojas, todėl jam taikoma audito įmonės kokybės kontrolės sistema. Praktikuojantis asmuo gali pasikliauti audito įmonės kokybės kontrolės sistema, jei audito įmonės arba kitų šalių suteikta informacija neverčia manyti kitaip. Tokio pasikliovimo lygis keisis priklausomai nuo aplinkybių ir gali turėti įtakos praktikuojančio asmens procedūrų pobūdžiui, atlikimo laikui ir apimčiai dėl šių dalykų:

- kompetencijos ir gebėjimų taikant įdarbinimo priemones ir mokymo programas;
- praktikuojančio asmens atlikto praktikuojančio asmens eksperto objektyvumo įvertinimo;
- susitarimo su praktikuojančio asmens ekspertu.

Tai, kad praktikuojantis asmuo pasikliauna eksperto darbu, nesumažina jo atsakomybės laikytis šio TSPS reikalavimų.

A48. Jei praktikuojančio asmens ekspertas atlieka vieną ar kelias sutartas procedūras, pagal 29 dalies b punktą reikalaujama susitarti dėl tokio eksperto darbo pobūdžio, apimties ir tikslų, įskaitant procedūros (-ų), kurią (-ias) atliks praktikuojančio asmens ekspertas, pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį. Be pagal 29 dalies b punktą reikalaujamų dalykų, praktikuojančiam asmeniui būtų pravartu susitarti su praktikuojančio asmens ekspertu dėl tokių dalykų įtraukimo:

a) praktikuojančio asmens ir tokio eksperto atitinkamų vaidmenų ir atsakomybės;

b) komunikavimo tarp praktikuojančio asmens ir tokio eksperto pobūdžio, laiko ir apimties, įskaitant tokio eksperto pateikiamos ataskaitos formą; ir

c) būtinybės praktikuojančio asmens ekspertui laikytis konfidencialumo reikalavimų.

A49. A47 dalyje nurodyti dalykai gali turėti įtakos tam, kiek detaliai ir formaliai praktikuojantis asmuo susitaria su praktikuojančio asmens ekspertu, įskaitant tai, ar būtų tinkama tokį susitarimą sudaryti raštu. Praktikuojančio asmens ir praktikuojančio asmens išorės eksperto susitarimas dažnai sudaromas kaip sutartis dėl užduoties.

A50. Jeigu naudojamas praktikuojančio asmens eksperto darbas, kai kurias pagal 29 dalį reikalaujamas procedūras būtų tikslinga atlikti užduoties prisiėmimo ar tęsimo etape.

Sutartų procedūrų ataskaita (žr. 30–33 dalis)

A51. 2 priede pateikti sutartų procedūrų ataskaitų pavyzdžiai.

Dalykai, dėl kurių atliekamos sutartos procedūros (žr. 30 dalies c punktą)

A52. Siekdamas išvengti nesusipratimo (kai taikoma), praktikuojantis asmuo gali pageidauti paaiškinti, kad sutartų procedūrų ataskaitoje pateikiama informacija tik apie dalykus, dėl kurių atliekamos sutartos procedūros. Pavyzdžiui, jeigu praktikuojantis asmuo buvo paskirtas atlikti sutartas procedūras dėl subjekto gautinų sumų ir atsargų, praktikuojantis asmuo gali pageidauti pateikti pareiškimą, kad sutartos procedūrų ataskaita susijusi tik su tokiomis sąskaitomis ir neapima subjekto finansinių ataskaitų kaip visumos.

Sutartų procedūrų ataskaitos tikslas (žr. 30 dalies d punktą)

A53. Be pagal 30 dalies d punktą reikalaujamo pareiškimo, praktikuojantis asmuo taip pat gali nuspręsti, kad būtų tinkama nurodyti, jog sutartų procedūrų ataskaita yra skirta tik užduoties šaliai ir numatomiems vartotojams. Priklausomai nuo konkrečios jurisdikcijos įstatymų ar kitų teisės aktų, šio tikslo galima pasiekti apribojant sutartų procedūrų ataskaitos platinimą ar naudojimą. Pagal vienas jurisdikcijas gali būti leidžiama apriboti sutartų procedūrų ataskaitos naudojimą, bet ne jos platinimą. Pagal kitas jurisdikcijas gali būti leidžiama apriboti sutartų procedūrų ataskaitos platinimą, bet ne jos naudojimą.

A54. Norėdamas nuspręsti, ar apriboti sutartų procedūrų ataskaitos platinimą arba naudojimą (jei tai leidžiama), praktikuojantis asmuo gali apsvarstyti, pavyzdžiui, šiuos veiksnius:

- yra didelė rizika, kad vartotojai, kurie nėra numatomi vartotojai, netinkamai supras sutartų procedūrų užduoties tikslą ar klaidingai aiškins pastebėjimus;
- sutartos procedūros skirtos naudoti tik vidaus naudotojams, tokiems kaip užduoties šalies vadovybė ir už valdymą atsakingi asmenys;
- sutartos procedūros arba pastebėjimai apima konfidencialią informaciją.

Sutartos procedūros ir pastebėjimai (žr. 30 dalies n–o punktus)

A55. Jeigu praktikuojantis asmuo negali apibūdinti sutartų procedūrų ar pastebėjimų nepaminėdamas konfidencialios arba neskelbtinos informacijos, praktikuojantis asmuo gali nuspręsti:

- konsultuotis su kitais darbuotojais (pvz., audito įmonės ar tinklo audito įmonės);
- konsultuotis su išorės šalimis (pvz., atitinkama profesine organizacija ar kitus praktikuojančiu asmeniu); arba
- kreiptis teisino patarimo;
- išsiaiškinti profesines ir teisines konkrečių veiksmų pasekmes.

A56. Gali būti aplinkybių, kai toks faktas, kaip anksčiau sutartų procedūrų neatlikimas arba pakeitimas, yra svarbus numatomiems vartotojams, kai jie svarsto sutartas procedūras ir pastebėjimus. Taip gali būti, pavyzdžiui, tais atvejais, kai procedūros yra numatytos įstatymuose ar kituose teisės aktuose. Tokiais atvejais praktikuojantis asmuo gali sutartų procedūrų ataskaitoje nurodyti procedūras, dėl kurių buvo susitarta pradinėse užduoties sąlygose ir kurios negali būti atliktos ar kurios buvo pakeistos, taip pat tai, kodėl taip atsitiko.

A57. Praktikuojantis asmuo gali pateikti nuorodą į datą, kada užduoties sąlygose buvo susitarta dėl sutartų procedūrų.

Nuoroda į praktikuojančio asmens eksperto darbą (žr. 31 dalį)

A58. Kai kuriais atvejais pagal įstatymus ar kitus teisės aktus gali būti reikalaujama sutartų procedūrų ataskaitoje pateikti nuorodą į praktikuojančio asmens eksperto, atlikusio kurią nors iš sutartų procedūrų, darbą. Pavyzdžiui, tokia nuoroda gali būti reikalaujama skaidrumo viešajame sektoriuje tikslais. Praktikuojantis asmuo taip pat gali laikyti, kad tai būtų tinkama esant kitoms aplinkybėms, pavyzdžiui, pateikiant nuorodą į praktikuojančio asmens eksperto darbą sutartų procedūrų apibūdinime. Tačiau praktikuojantis asmuo prisiima visą atsakomybę už sutartų procedūrų ataskaitoje pateiktus pastebėjimus ir tokia jo atsakomybė nesumažėja dėl to, kad buvo pasitelktas praktikuojančio asmens ekspertas. Jeigu sutartų procedūrų ataskaitoje pateikiama nuoroda į praktikuojančio asmens eksperto darbą, svarbu, kad remiantis atskaita nesusidarytų nuomonė, jog praktikuojančio asmens atsakomybė sumažėjo dėl pateiktos nuorodos į praktikuojančio asmens eksperto darbą.

Sutartų procedūrų užduoties atlikimas kartu su kita užduotimi (žr. 34 dalį)

A59. Praktikuojančio asmens gali būti paprašyta atlikti kitas užduotis kartu su sutartų procedūrų užduotimi, pavyzdžiui, pateikti rekomendacijas, kylančias iš sutartų procedūrų užduoties. Tokie prašymai gali būti pateikiami kaip vienas prašymas praktikuojančiam asmeniui atlikti sutartas procedūras ir pateikti rekomendacijas, o skirtingų užduočių sąlygos gali būti nurodomos vienoje sutartyje dėl užduoties. Siekiant išvengti nesusipratimo, pagal 34 dalį reikalaujama, kad sutartų procedūrų ataskaita būtų aiškiai atskirta nuo kitų užduočių ataskaitų. Pavyzdžiui, rekomendacijos gali būti:

- pateikiamos atskirame nuo sutartų procedūrų ataskaitos dokumente; arba
- pateikiamos dokumente, kuris apima sutartų procedūrų ataskaitą ir rekomendacijas, tačiau rekomendacijos yra aiškiai atskiriamos nuo sutartų procedūrų ataskaitos, pavyzdžiui, sutartų procedūrų ataskaitą ir rekomendacijas pateikiant atskiruose tokio dokumento skyriuose.

Dokumentavimas (žr. 35 dalį)

A60. Dokumentuojant sutartų procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį galima įrašyti, pavyzdžiui:

- skiriamuosius dalyko (-ų), dėl kurio (-ių) atliktos sutartos procedūros, požymius. Skiriamieji požymiai skirsis priklausomai nuo sutartų procedūrų pobūdžio ir dalyko (-ų), dėl kurio (-ių) atliktos sutartos procedūros. Pavyzdžiui:
    - apibūdindamas procedūrą dėl pirkimo užsakymų, praktikuojantis asmuo gali nurodyti dokumentus, atrinktus pagal jų datas ir unikalius pirkimo užsakymo numerius;
    - apibūdindamas procedūrą, kurią atliekant reikia atrinkti iš visumos visus elementus, viršijančius nurodytą sumą, praktikuojantis asmuo gali įrašyti procedūros apimtį ir visumą (pavyzdžiui, visus apskaitos įrašus, viršijančius nurodytą apskaitos registro sumą nurodytu laikotarpiu, visus darbo laiko apskaitos žiniaraščius, kuriuose įrašytos valandos viršija konkretų valandų skaičių nurodytais mėnesiais, arba kas dešimtą elementą iš sąrašo);
    - apibūdindamas procedūrą, kurią atliekant būtina pateikti paklausimus konkretiems darbuotojams, praktikuojantis asmuo gali įrašyti paklausimų pateikimo datas, darbuotojų vardus, pavardes ir pareigų pavadinimus bei pateiktus konkrečius paklausimus;

- apibūdindamas stebėjimo procedūrą, praktikuojantis asmuo gali įrašyti stebėtus procesus ar dalykus, nurodyti tam tikrus asmenis, jų atitinkamas pareigas, kur ir kada buvo atliekamas stebėjimas;

- kas atliko sutartas procedūras ir tokių procedūrų atlikimo datas;
- kas peržiūrėjo atliktas sutartas procedūras ir tokios peržiūros datą bei apimtį.

1 priedas

(žr. A40 dalį)

Sutarties dėl sutartų procedūrų užduoties pavyzdys

Toliau pateiktas sutarties dėl sutartų procedūrų užduoties pavyzdys, atspindintis atitinkamus šio TSPS reikalavimus ir gaires. Ši sutartis neprivaloma ir skirta naudoti tik kaip orientyras kartu su šiame TSPS išdėstytomis nuostatomis. Ji turi būti tikslinama atsižvelgiant į atskirų sutartų procedūrų užduočių reikalavimus ir aplinkybes. Ji parengta taip, kad ja galima būtų remtis sudarant sutartį dėl atskiro ataskaitinio laikotarpio sutartų procedūrų užduoties, ir turi būti tikslinama, jeigu numatoma arba tikimasi ją naudoti pasikartojančioms užduotims, apibūdintoms šiame TSPS. Būtų tikslinga kreiptis teisinio patarimo dėl siūlomos sutarties tinkamumo.

.... [užduoties šaliai]

Jūs kreipėtės į mus, kad atliktume sutartų procedūrų užduotį dėl [xyz] produktų viešojo pirkimo. Šia sutartimi patvirtiname, kad suprantame mūsų užduoties sąlygas ir paslaugų, kurias suteiksime, pobūdį bei apribojimus. Užduotį atliksime pagal 4400-ąjį tarptautinį susijusių paslaugų standartą (TSPS) (persvarstytą) „Sutartų procedūrų užduotys“. Atlikdami sutartų procedūrų užduotį laikysimės [apibūdinkite atitinkamus etikos reikalavimus], pagal kuriuos nėra reikalaujama, kad būtume nepriklausomi.

Atlikdami sutartų procedūrų užduotį pagal 4400-ąjį TSPS (persvarstytą) atliksime su jumis sutartas procedūras ir sutartų procedūrų ataskaitoje komunikuosime pastebėjimus. Pastebėjimai yra atliktų sutartų procedūrų faktiniai rezultatai. Jūs [ir kitos šalys, jei būtina] patvirtinate, kad procedūros yra tinkamos užduoties tikslais. Mes nepateikiame jokių pareiškimų dėl procedūrų tinkamumo. Ši sutartų procedūrų užduotis bus atliekama remiantis tuo, kad [atsakingoji šalis] atsako už dalyką, dėl kurio atliekamos sutartos procedūros. Be to, ši sutartų procedūrų užduotis nėra užtikrinimo užduotis. Todėl nepareiškiame nuomonės arba užtikrinimo išvados.

Mes atliksime procedūras tik siekdami jums padėti nustatyti, ar [xyz] produktų viešasis pirkimas atitinka jūsų viešųjų pirkimų politiką[7]. Todėl mūsų ataskaita bus adresuojama jums ir gali būti netinkama naudoti kitais tikslais.

Susitarėme, kad mes atliksime toliau nurodytas procedūras ir jus informuosime apie pastebėjimus, nustatytus remiantis mūsų darbu:

- gauti iš [atsakingosios šalies] vadovybės sąrašą sutarčių, kurios buvo pasirašytos per laikotarpį nuo [20X1 m. sausio 1 d.] iki [20X1 m. gruodžio 31 d.] dėl [xyz] produktų (toliau – sąrašas), ir nustatyti visas sutartis, kurių vertė didesnė nei 25 000 USD;
- kiekvieną pagal sąrašą nustatytą sutartį, kurios vertė viršija 25 000 USD, palyginti su konkursų dokumentais ir nustatyti, ar kiekviena sutartis buvo sudaryta organizuojant konkursą, kuriame dalyvavo bent 3 tiekėjai iš [atsakingosios šalies] sudaryto „konkurse galinčių dalyvauti tiekėjų sąrašo“;
- pagal kiekvieną sąraše nurodytą sutartį, kurios vertė viršija 25 000 USD, palyginti sumą, mokėtiną pagal pasirašytą sutartį, su suma, kurią [atsakingoji šalis] galiausiai sumokėjo tiekėjui, ir nustatyti, ar sumokėta suma yra tokia, kokia ir buvo sutarta pagal sutartį.

[7] Šiuo atveju užduoties šalis taip pat yra numatomas vartotojas.

Procedūras numatome atlikti laikotarpiu nuo [data] iki [data].

Mūsų sutartų procedūrų ataskaita

Užduoties metu taip pat parengsime savo ataskaitą, kurioje apibūdinsime sutartas procedūras ir atliktų procedūrų pastebėjimus [atitinkamai pateikite nuorodą į tai, kokios formos ir turinio sutartų procedūrų ataskaitą numatote parengti].

Prašome pasirašyti ir grąžinti pridėtą šios sutarties egzempliorių kaip patvirtinimą, kad sutinkate su mūsų paskyrimo sąlygomis, įskaitant konkrečias procedūras, dėl kurių atlikimo ir tinkamumo užduoties tikslais susitarėme.

[Pateikti tokią kitą informaciją kaip susitarimai dėl atlygio, apmokėjimai ar, jeigu būtina, kitos specialios sąlygos.]

[Audito įmonės pavadinimas]

Supranta ir patvirtina [užduoties šalies pavadinimas] vardu

[parašas]

[Vardas, pavardė ir pareigos]

[Data]

2 priedas

(žr. A51 dalį)

Sutartų procedūrų ataskaitų pavyzdžiai

1-asis pavyzdys

Šis sutartų procedūrų ataskaitos pavyzdys parengtas atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

- užduoties šalis yra adresatas ir vienintelis numatomas vartotojas; užduoties šalis nėra atsakingoji šalis. Pavyzdžiui, priežiūros institucija yra užduoties šalis ir numatomas vartotojas, o subjektas, kurio veiklą prižiūri priežiūros institucija, yra atsakingoji šalis;
- išimčių nenustatyta;
- praktikuojantis asmuo nepasitelkia praktikuojančio asmens eksperto atlikti kurių nors sutartų procedūrų;
- ataskaitos naudojimas arba platinimas nėra apribotas;
- praktikuojantis asmuo neprivalo laikytis nepriklausomumo reikalavimų;
- su užduoties šalimi buvo susitarta, kad atliekant 3 procedūrą išimtims bus taikoma 100 USD kiekybinė ribinė vertė.

SUTARTŲ PROCEDŪRŲ ATASKAITA DĖL [XYZ] PRODUKTŲ VIEŠOJO PIRKIMO

... [adresatui]

Šios sutartų procedūrų ataskaitos tikslas

Mūsų ataskaita skirta vien tik siekiant padėti [užduoties šaliai] nustatyti, ar [xyz] produktų viešasis pirkimas atitinka viešųjų pirkimų politiką, todėl ji gali būti netinkama naudoti kitais tikslais.

Užduoties šalies ir atsakingosios šalies pareigos

[Užduoties šalis] patvirtino, kad sutartos procedūros yra tinkamos užduoties tikslais.

[Atsakingoji šalis], kaip ją identifikuoja [užduoties šalis], yra atsakinga už dalyką, dėl kurio atliekamos sutartos procedūros.

Praktikuojančio asmens pareigos

Sutartų procedūrų užduotį atlikome pagal 4400-ąjį tarptautinį susijusių paslaugų standartą (TSPS) (persvarstytą) „Sutartų procedūrų užduotys“. Sutartų procedūrų užduoties metu atliekame procedūras, dėl kurių susitariame su [užduoties šalimi], ir pateikiame pastebėjimus, kurie yra atliktų sutartų procedūrų faktiniai rezultatai. Mes nepateikiame jokių pareiškimų dėl sutartų procedūrų tinkamumo.

Ši sutartų procedūrų užduotis nėra užtikrinimo užduotis. Todėl nepareiškiame nuomonės arba užtikrinimo išvados.

Jei būtume atlikę papildomas procedūras, būtume galėję pastebėti kitų dalykų, apie kuriuos būtume pranešę.

Profesinė etika ir kokybės kontrolė

Laikėmės etikos reikalavimų, nurodytų [apibūdinkite atitinkamus etikos reikalavimus]. Nėra nepriklausomumo reikalavimų, kurių privalome laikytis atlikdami šią užduotį.

Mūsų audito įmonė taiko 1-ąjį TKKS „Audito įmonių, atliekančių finansinių ataskaitų auditą ir peržiūrą bei vykdančių kitas užtikrinimo ir susijusių paslaugų užduotis, kokybės kontrolė“ ir, atitinkamai, įgyvendina visapusišką kokybės kontrolės sistemą, įskaitant dokumentuotas politikas ir procedūras dėl etikos reikalavimų, profesionalų standartų ir taikomų įstatymų arba teisės aktų reikalavimų laikymosi.

Procedūros ir pastebėjimai

Atlikome toliau apibūdintas su [užduoties šalimi] sutartas procedūras dėl [xyz] produktų viešojo pirkimo.

	Procedūros	**Pastebėjimai**
1.	Gauti iš [atsakingosios šalies] vadovybės sąrašą sutarčių, kurios buvo pasirašytos per laikotarpį nuo [20X1 m. sausio 1 d.] iki [20X1 m. gruodžio 31 d.] dėl [xyz] produktų (toliau – sąrašas), ir nustatyti visas sutartis, kurių vertė didesnė nei 25 000 USD.	Gavome iš vadovybės sąrašą sutarčių, kurios buvo pasirašytos per laikotarpį nuo [20X1 m. sausio 1 d.] iki [20X1 m. gruodžio 31 d.] dėl [xyz] produktų pirkimo. Iš 125 sąraše nurodytų sutarčių nustatėme 37 sutartis, kurių vertė viršijo 25 000 USD.
2.	Kiekvieną pagal sąrašą nustatytą sutartį, kurios vertė viršija 25 000 USD, palyginti su konkursų dokumentais ir nustatyti, ar kiekviena sutartis buvo sudaryta organizuojant konkursą, kuriame dalyvavo bent 3 tiekėjai iš [atsakingosios šalies] sudaryto „konkurse galinčių dalyvauti tiekėjų sąrašo“.	Patikrinome konkursų dokumentus, susijusius su 37 sutartimis, kurių vertė viršija 25 000 USD. Nustatėme, kad visos 37 sutartys buvo sudarytos organizuojant konkursą, kuriame dalyvavo bent 3 tiekėjai iš [atsakingosios šalies] sudaryto „konkurse galinčių dalyvauti tiekėjų sąrašo“.
3.	Pagal kiekvieną sąraše nurodytą sutartį, kurios vertė viršija 25 000 USD, palyginti sumą, mokėtiną pagal pasirašytą sutartį, su suma, kurią [atsakingoji šalis] galiausiai sumokėjo tiekėjui, ir nustatyti, ar sumokėta suma neviršija sutartyje sutartos sumos 100 USD ribose.	Gavome pasirašytas 37 sutartis, kurių vertė viršija 25 000 USD, ir palyginome sumas, mokėtinas pagal sutartis, su sumomis, kurias [atsakingoji šalis] galiausiai sumokėjo tiekėjams. Nustatėme, kad galiausiai sumokėtos sumos neviršijo pagal visas 37 sutartis sutartų sumų 100 USD ribose. Jokių išimčių nepastebėjome.

[Praktikuojančio asmens parašas]

[Praktikuojančio asmens ataskaitos data]

[Praktikuojančio asmens adresas]

2-asis pavyzdys

Šis sutartų procedūrų ataskaitos pavyzdys parengtas atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

- užduoties šalis yra atsakingoji šalis; numatomas vartotojas, kuris nėra užduoties šalis, bet kuris kartu su užduoties šalimi nurodomas kaip adresatas. Pavyzdžiui, priežiūros institucija yra numatomas vartotojas, o subjektas, kurio veiklą prižiūri priežiūros institucija, yra užduoties šalis ir atsakingoji šalis;
- nustatytos išimtys;
- praktikuojantis asmuo pasitelkė praktikuojančio asmens ekspertą atlikti sutartą procedūrą ir sutartų procedūrų ataskaitoje pateikė nuorodą į tokio eksperto darbą;
- ataskaitos naudojimas ir platinimas yra apriboti;
- praktikuojantis asmuo yra užduoties šalies (kuri yra atsakingoji šalis) finansinių ataskaitų auditorius; praktikuojantis asmuo susitarė su užduoties šalimi, kad sutartų procedūrų užduoties tikslais praktikuojančiam asmeniui būtų tinkama laikytis nepriklausomumo reikalavimų, kurie taikomi atliekant finansinių ataskaitų auditus; praktikuojantis asmuo sutiko užduoties sąlygose nurodyti, jog sutartų procedūrų užduoties tikslais laikysis nepriklausomumo reikalavimų, kurie taikomi atliekant finansinių ataskaitų auditus;
- praktikuojantis asmuo pateikė nuorodą į datą, kada užduoties sąlygose buvo susitarta dėl sutartų procedūrų.

SUTARTŲ PROCEDŪRŲ ATASKAITA DĖL [XYZ] PRODUKTŲ VIEŠOJO PIRKIMO

... [adresatams]

Šios sutartų procedūrų ataskaitos tikslas ir jos naudojimo bei platinimo apribojimai

Mūsų ataskaita skirta vien tik siekiant padėti [numatomam vartotojui] nustatyti, ar [užduoties šalies] vykdomas [xyz] produktų viešasis pirkimas atitinka [numatomo vartotojo] viešųjų pirkimų politiką, todėl ji gali būti netinkama naudoti kitais tikslais. Ši ataskaita skirta tik [užduoties šaliai] ir [numatomam vartotojui], todėl jos negali naudoti kitos šalys arba ji negali būti platinama kitoms šalims.

Užduoties šalies pareigos

[Užduoties šalis] patvirtino, kad sutartos procedūros yra tinkamos užduoties tikslais.

[Užduoties šalis (kuri taip pat yra ir atsakingoji šalis)] yra atsakinga už dalyką, dėl kurio atliekamos sutartos procedūros.

Praktikuojančio asmens pareigos

Sutartų procedūrų užduotį atlikome pagal 4400-ąjį tarptautinį susijusių paslaugų standartą (TSPS) (persvarstytą) „Sutartų procedūrų užduotys“. Sutartų procedūrų užduoties metu atliekame procedūras, dėl kurių susitariame su [užduoties šalimi], ir pateikiame pastebėjimus, kurie yra atliktų sutartų procedūrų faktiniai rezultatai. Mes nepateikiame jokių pareiškimų dėl sutartų procedūrų tinkamumo.

Ši sutartų procedūrų užduotis nėra užtikrinimo užduotis. Todėl nepareiškiame nuomonės arba užtikrinimo išvados.

Jei būtume atlikę papildomas procedūras, būtume galėję pastebėti kitų dalykų, apie kuriuos būtume pranešę.

Profesinė etika ir kokybės kontrolė

Laikėmės etikos reikalavimų, nurodytų [apibūdinkite atitinkamus etikos reikalavimus] ir nepriklausomumo reikalavimų pagal [nurodykite atitinkamus nepriklausomumo reikalavimus][8].

Mūsų audito įmonė taiko 1-ąjį TKKS „Audito įmonių, atliekančių finansinių ataskaitų auditą ir peržiūrą bei vykdančių kitas užtikrinimo ir susijusių paslaugų užduotis, kokybės kontrolė“ ir, atitinkamai, įgyvendina visapusišką kokybės kontrolės sistemą, įskaitant dokumentuotas politikas ir procedūras dėl etikos reikalavimų, profesionalų standartų ir taikomų įstatymų arba teisės aktų reikalavimų laikymosi.

Procedūros ir pastebėjimai

Atlikome toliau apibūdintas procedūras, [DATA] sutartas su [užduoties šalimi] užduoties sąlygose, dėl [xyz] produktų viešojo pirkimo.

	Procedūros	**Pastebėjimai**
1.	Gauti iš [užduoties šalies] vadovybės sąrašą sutarčių, kurios buvo pasirašytos per laikotarpį nuo [20X1 m. sausio 1 d.] iki [20X1 m. gruodžio 31 d.] dėl [xyz] produktų (toliau – sąrašas), ir nustatyti visas sutartis, kurių vertė didesnė nei 25 000 USD.	Gavome iš vadovybės sąrašą sutarčių, kurios buvo pasirašytos per laikotarpį nuo [20X1 m. sausio 1 d.] iki [20X1 m. gruodžio 31 d.] dėl [xyz] produktų pirkimo. Iš 125 sąraše nurodytų sutarčių nustatėme 37 sutartis, kurių vertė viršijo 25 000 USD.

[8] Pavyzdžiui, jeigu TBESV kodeksas yra atitinkami etikos reikalavimai, o TBESV kodekso 4A dalis yra atitinkami nepriklausomumo reikalavimai, šį sakinį galima suformuluoti taip: „Laikėmės Tarptautinių buhalterių profesionalų etikos standartų valdybos išleisto *Buhalterių profesionalų etikos kodekso (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus)* (toliau – TBESV kodeksas) ir TBESV kodekso 4A dalies nepriklausomumo reikalavimų.“

	Procedūros	**Pastebėjimai**
2.	Kiekvieną pagal sąrašą nustatytą sutartį, kurios vertė viršija 25 000 USD, palyginti su konkursų dokumentais ir nustatyti, ar kiekviena sutartis buvo sudaryta organizuojant konkursą, kuriame dalyvavo bent 3 tiekėjai iš [užduoties šalies] sudaryto „konkurse galinčių dalyvauti tiekėjų sąrašo“. Jei konkursų dokumentai buvo pateikti [užsienio kalba], pateikti juos išversti vertėjui, kurį pasitelkia praktikuojantis asmuo prieš pradėdamas palyginimo procedūrą.	Patikrinome konkursų dokumentus, susijusius su 37 sutartimis, kurių vertė viršija 25 000 USD. Iš konkurso dokumentų, susijusių su 37 sutartimis, 5 dokumentai buvo pateikti [užsienio kalba]. Pasitelkėme vertėją, kuris padėjo atlikti šių 5 konkurso dokumentų vertimą. Nustatėme, kad 36 sutartys iš atrinktų 37 sutarčių buvo sudarytos organizuojant konkursą, kuriame dalyvavo bent 3 tiekėjai iš [užduoties šalies] sudaryto „konkurse galinčių dalyvauti tiekėjų sąrašo“. Nustatėme 1 sutartį, kurios vertė buvo 65 000 USD ir kuri buvo sudaryta neorganizuojant konkurso. Vadovybė mums pateikė paaiškinimą, kad tokia sutartis buvo sudaryta neorganizuojant konkurso dėl būtinybės skubiai įvykdyti sutartį iki nurodytos datos. Pasitelkus vertėją, kuris padėjo atlikti konkurso dokumentų vertimą, nesumažėja mūsų atsakomybė už procedūrų atlikimą ir pastebėjimų pranešimą.
3.	Pagal kiekvieną sąraše nurodytą sutartį, kurios vertė viršija 25 000 USD, palyginti sumą, mokėtiną pagal pasirašytą sutartį, su suma, kurią [užduoties šalis] galiausiai sumokėjo tiekėjui, ir nustatyti, ar sumokėta suma yra tokia, kokia ir buvo sutarta pagal sutartį.	Gavome pasirašytas 37 sutartis, kurių vertė viršija 25 000 USD, ir palyginome sumas, mokėtinas pagal sutartis, su sumomis, kurias [užduoties šalis] galiausiai sumokėjo tiekėjams. Nustatėme, kad iš 37 sutarčių pagal 26 pasirašytas sutartis mokėtinos sumos skiriasi nuo [užduoties šalies] galiausiai sumokėtų sumų. Aiškindama visus šiuos atvejus vadovybė nurodė, kad visų sumų skirtumas susidarė dėl pajamų mokesčio tarifo padidinimo 1 proc., kuris taikomas [nurodykite jurisdikciją] nuo 20X1 m. rugsėjo.

[Praktikuojančio asmens parašas]

[Praktikuojančio asmens ataskaitos data]

[Praktikuojančio asmens adresas]

Tarptautinė buhalterių federacija (IFAC®, angl. *International Federation of Accountants*®) remia struktūras ir procesus, kurie yra *IAASB* veiklos pagrindas.

IAASB ir *IFAC* neprisiima atsakomybės už asmens patirtus nuostolius, jeigu jis ėmėsi arba nesiėmė veiksmų remdamasis šio leidinio medžiaga, neatsižvelgiant į tai, ar tokie nuostoliai susidarė dėl aplaidumo arba kitų priežasčių.

IFAC išleido *International Standards on Auditing, International Standards on Assurance Engagements, International Standards on Review Engagements, International Standards on Related Services, International Standards on Quality Control, International Auditing Practice Notes*, diskusinius projektus, konsultacijų dokumentus ir kitus *IAASB* leidinius bei jai priklauso visų šių leidinių autorių teisės.

© 2020 m. balandis, autorių teisės priklauso *IFAC*. Visos teisės saugomos. Šį leidinį galima atsisiųsti adresu www.iaasb.org ir naudoti asmeninėms ir nekomercinėms (t. y. profesinėms ar tyrimo) reikmėms. Būtina gauti raštišką leidimą šį dokumentą versti, kopijuoti, saugoti arba perduoti, arba naudoti kitais panašiais tikslais.

International Auditing and Assurance Standards Board, International Standards on Auditing, International Standards on Assurance Engagements, International Standards on Review Engagements, International Standards on Related Services, International Standards on Quality Control, International Auditing Practice Notes, IAASB, ISA, ISAE, ISRE, ISRS, ISQC, IAPN ir *IAASB* logotipai yra *IFAC* prekių ženklai arba JAV ir kitose šalyse įregistruoti *IFAC* prekių ir paslaugų ženklai.

Informaciją apie autorių teises, prekių ženklus ir leidimus rasite paspaudę permissions arba susisiekę el. pašto adresu permissions@ifac.org.

Šis *International Auditing and Assurance Standards Board* (IAASB) parengtas 4400-asis tarptautinis susijusių paslaugų standartas (TSPS) (persvarstytas) „Sutartų procedūrų užduotys“, kurį 2020 m. balandį anglų kalba išleido *International Federation of Accountants* (IFAC) ir kurį 2023 m. sausį į lietuvių kalbą išvertė Lietuvos auditorių rūmai, yra platinamas gavus IFAC leidimą. 4400-ojo tarptautinio susijusių paslaugų standarto (TSPS) „Sutartų procedūrų užduotys“ vertimo procesas buvo apsvarstytas IFAC ir vertimas atliktas remiantis *Policy Statement—Policy for Translating Publications of the International Federation of Accountants* (liet. „Politikos pareiškimas – *IFAC* išleistų standartų vertimo ir platinimo politika“). Visas patvirtintas IAASB parengto 4400-ojo tarptautinio susijusių paslaugų standarto (TSPS) „Sutartų procedūrų užduotys“ tekstas yra IFAC išleistas anglų kalba. *IFAC* neprisiima atsakomybės už vertimo tikslumą ir išsamumą arba veiksmus, kurių gali būti dėl to imamasi.

© 2020 m. 4400-ojo tarptautinio susijusių paslaugų standarto (TSPS) „Sutartų procedūrų užduotys“ teksto anglų kalba autorių teisės priklauso *IFAC*. Visos teisės saugomos.

© 2023 m. 4400-ojo tarptautinio susijusių paslaugų standarto (TSPS) „Sutartų procedūrų užduotys“ teksto lietuvių kalba autorių teisės priklauso *IFAC*. Visos teisės saugomos.

Originalus pavadinimas: *International Standard on Related Services (ISRS) 4400 (Revised), Agreed-Upon Procedures Engagements*

Susisiekite adresu Permissions@ifac.org, jei norite gauti leidimą šį dokumentą kopijuoti, saugoti arba perduoti, arba naudoti kitais panašiais tikslais.

IAASB International Auditing and Assurance Standards Board

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 **F** +1 (212) 286-9570
www.iaasb.org